

KUUPROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUPROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG
Vastaava
Johanneksentie 4, puh. 38154

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Vladimirinkatu 32 B

N° 11. Marraskuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 15 markkaa koko vuodelta

33:s vuosik. 1928

JENNY PAULAHARJU 50-VUOTIAS

Muistan niin selvästi sen vapunpäivän, jolloin kahdeksantoista vuotta sitten astuin uuteen virkaani Oulun kuuromykkäinkoulussa, että se tuntuu aivan äsken koetulta, jännittävältä hetkeltä. Tulin koulusta, jossa useimmat työtoveristani jo olivat työssä harmaantuneita. Uudet työtoverini sen sijaan olivat nuorta väkeä. Tämä tuntui minusta alussa hieman oudolta. Olin kasvanut Turun koulun liepeillä ja minusta oli senvuoksi kuin luonnostaan lankeava asia, että kuuromykkäinopettajain piti olla vanhaa väkeä. Itseäni olin siellä pitänyt vain sinä samana poikanulikkana, jona olin ollut siitä ajasta alkaen, jolloin päätin antautua kuuromykkäinopettajaksi. Mutta vuodet vierivät nopeasti. Elämä on kuin unelma. Kahdeksantoista vuotta on ehtinyt kulua ja nyt alamme jo Oulun koulun opettajatkin toinen toisensa perästä siirtyä yli 50 vuoden ikärajan. Meitä on jo kolme ja nyt on Jenny Paulaharjun vuoro.

Rouva Paulaharju on syntynyt Paavolassa 7. 11. 1878, jossa hänen isänsä, J. Simelius, toimi lukkarina. Hänen äitinsä oli kuuluisaa pohjalaista Stenbäck sukua. Kuten niin monet hänen veljistensäkin kävi hän koulua Oulussa ja tuli ylioppilaaksi, 1899. Oulun kuuromykkäinkoulu oli edellisenä vuonna aloittanut toimintansa ja rouva Paulaharju sai luultavasti sen kautta herätteen omistaa voimansa kuuromykkäin hyväksi. Jo syksyllä 1899 hän oli kuuntelijana Kuopion kuuromykkäinkoulussa. Seuraavana keväänä hän lähti Jyväskylään saavuttaaksensa kansakoulunopettajattaren pätevyyden. Lukujensa ohella hän kuunteli sikäläisessä kuuromykkäinkoulussa. Olo tässä koulussa oli omiansa lietsomaan nuorena ylioppilaassa yhä syvempää rakkautta työhön, sillä hän näki täällä, miten tinkimättä johtaja E. J. Luoma ja hänen rouvansa uhrasivat kaikki voimansa rak-

kaitten kuuromykkäinsä hyväksi. Seuraavana syksynä hän jatkoi kuuntelua Kuopion kuuromykkäinkoulussa ja suoritti siellä kokeensa keväällä 1901.

Lukuvuotena 1901—1902 oli rouva Paulaharju opettajattarena Pietarsaaren kuuromykkäinkoulussa. Pidän Jumalan johtona, että hän joutui tähän kouluun, sillä siellä vallitsi se lämmin henki, minkä Anna Heikel oli ylevällä esimerkillään luonut. Kun rouva Paulaharju syksyllä 1903 astui virkaansa Oulun kuuromykkäinkoulussa, niin hän teki sen selvästi tuntien, että rakkaus kuuromykkiin on välttämättömänä ehtona onnistumiseen usein niin raskaassa työssä heidän hyväksensä. Ja tämä rakkaus on sitten kannattanut häntä läpi vuosien. Se ja rikkaat, Jumalan antamat hengenlahjat ovat syynä siihen, että hän on saavuttanut työtoveriensä arvonannon ja kunnioituksen sekä oppilaittensa ja kamattoman kiintymyksen.

Jenny rouva — tällä nimellä Oulun kuuromykkäinkoulun sekä nykyiset että entiset oppilaat hänet tuntevat — on kuin luotu kuuromykkäinopettajaksi. Jos hän saa opetettavakseen a-luokan, niin hän läpi koulun ymmärtää kiihoittaa oppilaittensa ponnistuksiin hankkimaan itsellensä niin paljon tietoja kuin suinkin mahdollista. Jos hän taasen joutuu opettamaan b-oppilaita, niin hän tekee sen väsymättömällä kärsivällisyydellä. Hänen päämääränään on ennen kaikkea kuitenkin, että hänen oppilaistaan tulisi hyviä ihmisiä ja sellaisia, jotka eivät ruikuttele kohtalonsa kovuutta. Senvuoksi vallitseekin hänen luokallansa iloinen mieliala. Jenny rouva laskee paljon iloista leikkiä oppilaittensa kanssa. Hän tietää, että elämä on vakava ja raskas. Mutta hän tietää myös, että se käy yhä raskaammaksi, jos kuuromykkäin oppilaittensa ja epäluuloinen. Hän tahtoo, että hänen oppilaittensa lähtisivät pois koulustansa rohkein mielin, valmiina

Enontekiön polttomassa tunturimaassa Norjan rajoilla.

Levähdys Nikkälän tunturijärven rannalla Lapissa.

raivaamaan itsellensä tien läpi kaikkien vaikeuksien. Mutta Jenny rouva ei kuulu niihin opettajiin, joille vain omat oppilaat ovat kaikki kaikessa. Eikö totta, te Oulun koulun entiset oppilaat, eikö Jenny rouvalla ole ollut jokaiselle teistä ystävällinen sana sanottavana? Muistatteko, kun te pieninä saavuitte kouluun? Kuka oli ensimmäisenä tarttumaan hyväillen leukaanne, katsomaan teitä ystävällisesti silmästä silmään? Jenny rouva. Syrjästäkatsojasta tuntui siltä kuin hän olisi tahtonut katseillaan tunkeutua puhtaaseen lapsensieluunne näkemään niitä mahdollisuuksia, joita siellä piili. Hän tahtoi sinä hetkenä myös, että sieluelämänsä avautuisi ymmärtämään sitä rakkautta ja lämpöä, mikä tulee osaksenne koulussa enemmän kuin missään muualla. Pitkin kouluaikaanne kohdistui hänen lämmin katseensa teihin uudestaan ja yhä uudestaan. Milloin oli hänellä leikkilinen sana sanottavana, milloin hän sanoi sellaista, jota hän toivoi teitä jäämään ajattelemaan. Aina teillä oli se tunne, että hyvä ystävä teille puhui. Vielä koulusta päästyänne on rouva Paulaharju koettanut tasoittaa tietänne ja ilahduttaa mieltänne. Auttajayhdistyksessä hän on ollut valmiina puhumaan puolestanne, kun olette olleet avun tarpeessa. Miltei jokaisessa joululehdessänne on vuodesta vuoteen ollut joku hänen kynästään lähtenyt kirjoitus.

Vuonna 1919 meni rouva Paulaharju naimisiin opettaja Samuli Paulaharjun kanssa. He laativat itsellensä silloin sen pienen kodin koulun läheisyydessä, missä he vielä nytkin asuvat. Tämän kodin hyvänä hengettärenä on hän sitten aina ollut. Tarkasti on hän valvonut, että hä-

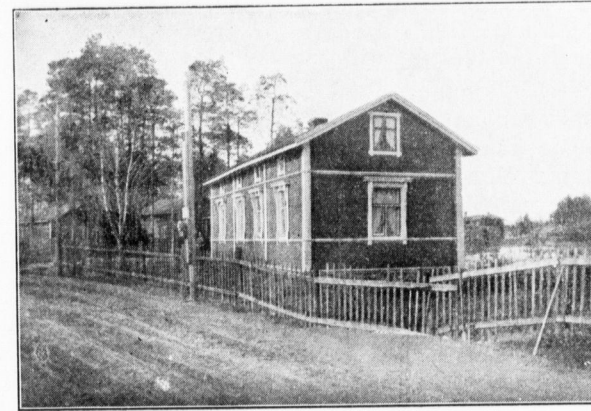

Jenny rouva opettamassa B-oppilaitansa.

nen miehellänsä olisi täydellinen työrauha kirjoituspöytänsä ääressä. Toinen arvokas teos toisensa jälkeen on vuosien kuluessa lähtenyt tästä kodista ja aina on Samuli herralla ollut täysi syy antaa ensimmäisen kappaleen uutta teostansa Jenny rouvallensa varustettuna omistuskirjoituksella: »rakkaalle työtoverilleni». On niin, ettei Jenny rouva ole ainoastaan vaalinut miehensä työrauhaa. Hän on myös seurannut häntä kaikilla tutkimusretkillä. Yhdessä he reppu selässä ovat samoilleet Lappia ristiin rastiin, yhdessä he ovat kulkeneet jonkun pikkukaupungin katuja etsien vanhuksia, jotka ovat kertoneet menneistä ajoista.

Paulaharjujen koti ei ole ainoastaan rauhan maja eikä vain utteran tutkimustyön tyyssija. Se on myös koti, missä vieras hyvin viihtyy ja missä hänet ystävällisesti otetaan vastaan. Koruttomasti tuo talon emäntä yhden kahvikupin lisää vierasta varten miltei aina katetulle kahvipöydälle. Samuli herra pitää näet paljon kahvista. Tilkanen silloin tällöin virkistää häntä työn tuoksinassa ja siksi onkin emännän kahvipannun kylki aina kuumana. Hauskasti kuluu aika hiljaisessa työhuoneessa. Vierasta ahdistaa vain joskus se tunne, että hän häiritsee kirjailijan ja tutkijan työtä. Keskustelu voi alussa kosketella aivan yleisiä seikkoja, mutta ennen pitkää se tavallisesti siirtyy kirjallisuuteen tai taiteeseen. Ajan virtauksia näillä aloilla seurataan valppaasti Paulaharjujen kodissa. Runsas kirjasto sisältää paljon tieteellistä kirjallisuutta, mutta on siellä myös arvokasta kaunokirjallisuutta. Utterta kirjailija ei ehdi paljon lukea kaunokirjallisuutta,

mutta hän pysyy kuitenkin mukana sen kautta, jää: koulu ja koti. On epäilemättä oikeinta sanoa, että ne kumpikin merkitsevät hänelle aivan yhtä paljon. Kun minä tämän lehden kautta lausun hänelle onnitteluni, teen oikein sanoessani näin: Suokoon hyvä Jumala Jenny Paulaharjulle voimia samalla ehtymättömällä rakkaudella kuin tähän asti suorittamaan työtänsä Oulun kuuromyökkäinkoulussa ja vaalimaan sitä kotia, josta niin paljon hyvää lähtee koko Suomelle iloksi.

Paulaharjujen koti.

Edv. Lück.

Rouva Paulaharjun elämässä on kaksi pääteki-

PARI SANAA ELISABETH ELFVINGIN MUISTOPATSAASTA

Kylläpä pöllähdin ihmettelemään joht. Edw. Lückin ehdotusta siitä, että me kuuromyökkänaiset saisimme pystyttää omin varoin muistopatsaan Elisabeth Elfvingille. En malta olla kysymättä oliko Elisabeth Elfving naisasianajaja? Ei! sanovat varmaankin kaikki ja mikäli minä tiedän, ei hän ollut naisasianajaja. Hän oli pelkästään kuuromyökkäin opettaja sukupuoleen katsomatta, kuten joht. Edw. Lückin kirjoituksesta selviää. Siis Elisabeth Elfving opetti myöskin miehiä, joten en voi ymmärtää, miksi joku maskuliini tahtoo työntää meidän, naisten, niskoille patsasrahaa, kun on otettava huomioon ne seikat, että paitsi sitä, että vainaja opetti kuuromyökkämiehiä sekä -naisia, olemme me naiset kartuttaneet suuresti Karl Oskar Malmin patsasrahastoa ja myöskin kuuromyökkämiesten olympialaisrahastoa, ajattelematta ollenkaan, että se kuuluisi miesten hommaan. Kylläpä me, naiset, olemme todellakin saaneet uhrata ja uhrata taas miehille, jos oikein ajattelee kaikkea, esimerkiksi ompeluseuroja, ravintoloita y.m. Itse asiassa tahdon tunnustaa kylmästi, etten ole koskaan kuulunut mihinkään ompeluseuraan kuin ainoastaan yhden kerran yksivuotisena Lotta Swärdinä. Sitäpaitsi minä en yleensä voi katsella kuuromyökkänäisten ompeluseuroja, sillä aikaa kun miehet tuhlailevat rahaa kahviloihin ja muihin huveihin, vaikka minusta pitäisi kiinnittämän heitä vakavaan ja samalla kasvattavaan työhön estääkseni heitä juopottelusta ja muista ala-arvoisista tavoista.

Mitä tulee noin neljään tuhanteen markkaan patsasta varten, niin onpa se huikea hinta, jos se kiskotaan yksinomaan naisilta, sillä suurin osa naisia on köyhiä. Ja tämän lisäksi naisilla on riittämättömät palkat ja ainaiset kotiaskareet, jotavastoin miehillä on paremmat palkat ja ei mitään kotiaskareita, lukuunottamatta muutamia poikkeuksia.

Siis lyhyesti sanoen ja oikeuden mukaan: joko miehet ja naiset yhteistyöhön tahi ei ollenkaan!

Ja sitten toiseksi: tuntuu vähän koomilliselta laittaa kuuromyökkänasiasta »naisasia», sillä kuuromyökkänasia, kuten naisasia, lastensuojelu ja muut humaniset tarkoitukset, on ihmisyyssasia, joten rohkenen ehdottaa Elisabeth Elfvingin muistopatsaskirjoituksen viimeiseksi lauseeksi: »... pystyttivät tämän muistopatsaan Suomen kuuromyökkät». — Muuten tahdon huomauttaa, etten minä suinkaan tule femiinisesti itserakkaaksi Elisabeth Elfvingin sukupuolen korostamisesta, sillä, »eihän kissa elä kiitoksellakaan». Olen vaan tahtonut esittää tässä oikeuden ja terveen logiikan (oikein ajattelemisen) käytäntöön ottamista siihen patsasasiaan nähden.

Laina Vainola.

Toimituksen huomautus. Maisteri Lückin lämminhenkinen ja kaunis kehoitus Suomen k.m. naisille ryhtyä toimenpiteisiin yksinkertaisen hautapatsaan pystyttämiseksi Suomen ensimmäisen kuuromyökkänaisen, joka on kuuromyökkäinopettajana pitkän ajan toiminut, haudalle olisi ansainnut enemmän ymmärtämystä kuin mitä arv. Laina Vainola innostuksen puuskassaan on ehtinyt tuntea. Maist. Lückin tarkoitus ei luonnollisestikaan ole se että ainoastaan k.m. naisten rahat kelpaisivat tähän tarkoitukseen. K.m. naisia hän pyytää rupeamaan keräämään varoja. Rahoja on kerättävä sekä miehiltä että naisilta, köyhiltä ja rikkailta, nuorilta ja vanhoilta. Jonkun on vain pantava asia alulle ja vietävä se perille. Ja sehän tässä tapauksessa on k.m. naisten mieluisa, luonnollinen ja hauska tehtävä. Miehillähän tavallisesti on enemmän rahaa. Hyökättäköön ensiksi heidän kimppuunsa. Kukkaro auki, miehet, kun k.m. naiset keräävät rahaa kunnioitetun kansasisarensa muiston säilyttämiseksi kansalaisten keskuudessa!

OMA KOTI

Tällä kertaa painatamme lehtemme lukijoittemme nähtäväksi *Vilho* ja *Tekla Kallion* oman kodin kuvan Kiikan pitäjän Kiimajärveltä. Tämä koti valmistui v. 1925. Vilho Kallio on sen hankkinut itselleen omilla säästörahoillaan. Itse on hän ollut sitä rakentamassa ja kaunis, hyvin rakennettu se on. Navetassa on 2 lehmääkin. Onpa talossa kanalakin niinkuin pienviljelijällä pitääkin

Vilho ja Tekla Kallion oma koti.

olla. Kanalassa on 75 kanaa, joitten munat menevät hyvin kaupaksi ja tuottavat sievän sivutulon. Vilho Kallio ja hänen vaimonsa Tekla, o.s. Ojala, Pöytyältä, ovat molemmat käyneet Turun puhekoulun. Huom! Lehtemme ensi numeroon painatamme taas pari k.m. omankodinkuvaa, joista johtaja A. I. Savolainen kertoo.

SITÄ JA TÄTÄ

Kirjoittanut A. S. P.

Lukiessani »Lollon» jutelmaa tasapainolaista viime vuoden lokakuun K.m. lehdestä johtui mieleeni monet kommellukseni sen kadonneen (tai osaksi kadonneen) tasapainoni tähden. Monestipa olen joutunut sitä jos jostain hakemaan. Olletikin pimeänä aikana. Olen »Lollon» kanssa yhtä mieltä kuuroudesta ja tasapainolaista. Uskon niiden olevan yhteydessä keskenään, sillä kaikki tuntemani k:mykät tai kuurot horjuvat, mikä enemmän, mikä vähemmän, mutta horjuvat sittenkin.

Sattui minulle kerran pakko lähteä syyshämärissä monen kilometrin päähän pyörällä ajamaan. Sillä lehmiämme ei kuulunut tulevaisuuden tavalliseen aikaan, samoin paimen oli tulematta. Kovasti levotonna oudosta viipymisestä, täytyi minun vihdoinkin lähteä edes Limpsien seudulta katselemaan olisiko

paimen mahdollisesti sairastunut, eikä niin ollen voinut tuoda lehmiä kotiin.

Menessäni kävin pyytämässä serkkuni nuoren miehen, Nestorin, mukaani »korvaksi».

Ajaa huristimme aika kyytiä silloin, milloin emme pysähtyneet kelloa kuuntelemaan. Mennessä pääsin moitteettomasti eteenpäin. Mutta kun olimme aikamme hakeneet ja kuunnelleet, että silmät ja korvat lopulta valehteli ja emme vaan mitään löytäneet, täytyi tyhjintöimin ajatella takaisin paluuta, koska pimeys sakeni sakenemistaan. Minun oli jo vaikea ymmärtää Nestorin puhetta.

No niin. Suorimme siis pyörillemme ja lähdimme ajamaan. Mutta ennenpitkää tein sen huomion, että pyöräni käyttäytyi sangen omavaltaisesti. Siihen sijaan, että se olisi pyörinyt kauniisti kärrynraidetta myöten eteenpäin, yritteli se jos johonkin. Väliin olin mennä vetiseen maantiejoaan nuriniskoin, väliin se käännähti keskitielle liian vahvaan somerikkoon ja minä hyppäsin alas ennenkuin pyöräni ehti lähettää minut »kuuperinkeikka» saman tien. Nestori ajeli edelleen eikä nähnyt selkäsä taakse minun rimpuilemisiani. Vihdoinkin näin hänen pysähtyvän minua odottamaan. Saavutin hänet valittaen:

— Miten kumman lailla tästä kotiin pääsen! Minä olen hukannut tasapainoni kokonaan! En hakemallakaan sitä löydä! Pääni on niin kevyt, ettei se pysy pystyssä. Siellä ei ole muuta nyt, jollei vaan sahajauhoja.

— Vai sahajauhoja. Nestori nauroi.

No jotenkuten siinä päästiin Lapinmäkeen, joka on pitkäkö maki ja antaa aika kyydin pyöräilijälle. Luulin jo selvinneeni kunnialla siitä alas, mutta — räiskis! Juuri parhaassa vauhtipaikassa löysin itseni maantieltä kumossa pyörinieni päivi-neni! Onneksi en tuntenut mitään kipua, joten jäseneni luultavasti edelleenkin olivat täysin ehjät. Arveluttava rämähdyks, joka kuului takaapäin, sai Nestorin hyppäämään sukkelana pyörältään.

— Sinähän taisit kaatua, arveli Nestori.

— Siinä luulossa minä toki itsekkin olen! Aina-kin tunsin ruunun maantien ronkkani alla.

— Hahahaa! . . . Mutta mitenäs luulet Marja- ja Hautamäessä käyvän? Ne mäet ne on vielä parempia kyytimäkiä.

— Sitähän tässä minä itsekkin ihmettelen! Täytyy koettaa pitää kieli ihan keskellä suuta. Jos se auttaa!

— Ajahan varoen!

— Menehän sinä edelle, ettet näe kaikkia minun tästäpuolisista edesottamisiani tämän pyörähyvän kanssa!

Suureksi kummakseni laskin molemmat mäet ihan pystyssä. Tästä päätelin, ettei tasapainoni ole aivan kokonaan kadonnut, joskaan sitä ei paljon liene olemassa.

Ovatko seuraavat kaksi juttua laskettava tasapainon puutteen tai väsymyksen tilille, sen saavat lukijat itse päättää. Omasta mielestäni on siinä osansa molemmilla. (Jatk.)

URHEILUOSASTO

TOIMITTAJA R. PITKÄNEN

Os.: Helsinki, Vladimirink. 32 B

UUTISIA

— **Tampereen K.m.-Urheilijain** jäsentenväliset kilpailut 24 p. elok. 1928.

100 m: I M. Katainen 13,0, II J. Ikkela 14,0, III M. Skytt 14,5 sek.

Kuula: I Katainen 10,38, II Ikkela 9,20, III Skytt 7,82 cm.

Pituushyppy: I Katainen 5,39, II Ikkela 4,59, III Skytt 4,53 cm.

Kiekko: I Katainen 26,47, II Ikkela 17,96, III Skytt 16,93 cm.

Keihäs: I Katainen 34,84, II Ikkela 27,35, III Skytt 16,95 cm.

Katainen, kuului toiseen seuraan, kilpaili ulkopuolella varsinaisen kilpailun.

— **Helsingin K.V. ja V.S:n** jäsentenvälisessä 5-ottelussa, joka pidettiin 2 p:nä syysk. Eläntarhan urheilukentällä, saavutettiin seuraavat tulokset:

100 m: 1) K. Ebb 12,5; 2) B. Ahlbäck 12,6; 3) A. Helenius 12,7.

1500 m: 1) J. Luomajoki 4,50; 2) A. Helenius 4,55; 3) Hj. Sandblom 5,03.

Kuula: 1) K. Ebb 8,69; 2) V. Tuominen 8,40; 3) A. Nordström 8,20.

Keihäs: 1) H. Vikberg 42,05; 2) V. Tuominen 31,44; 3) A. Helenius 31,43.

Pituus: 1) A. Helenius 5,16; 2) B. Ahlbäck 5,12; 3) K. Ebb 4,83.

A. Helenius voitti kilpailun 308,45 pisteellä, lähinnä seurasivat K. Ebb 306,17 p., B. Ahlbäck 302,96 p., H. Vikberg 296,53 p., A. Nordström 278,40 p. 17-vuotias B. Ahlbäck on uusi »löytö», joka antaa kuulla itsensä aikanaan. Kilpailuihin oli osallistunut 8 miestä.

— **Koulujenväliset viestinjuoksukilpailut** 4x100 m matkalla pidettiin *Oulun* kuurojenkoululla 27. 9. 28.

URHEILUKUULUMISIA SAKSASTA

(Jatkoa)

Sitten hra Albreghsin johdolla toimitettiin johtokunnan vaali. Vielä kerran kokous koetti taivuttaa hra Londonin ottamaan jälleen toimensa. Mutta London pysyi lujana eropäätöksessään. Koska ei kukaan läsnäolijoista tahtonut mukaantua ottamaan puheenjohtajan tointa, ehdotettiin ei-läsnäollut hra Schubert Berliinistä puheenjohtajaksi. Nyt valitussa johtokunnassa ovat seuraavat jäsenet: hra Schubert, puheenj., R. Siebke, sihteeri, W. Dude, uimaneuvoja, A. Levf, rahastonh., K. Dolberg, sanomalehden kirjeenvaihtaja.

Kaikkien läsnäolleiden innokkaasti kohottamalla »Gut Nass, Hurra!» jalolle uimaurheilulle liittopäivä lopetettiin.

Palkintojenjakojuhla Baus Gesellschaftshausissa.

Sali oli tupaten täynnä juhlijoita. Saksan k.m. Liiton Ruumiinharjoitusta varten keskusneuvoston nimessä tervehti puheenj. Weber läsnäolleita ja lausui kaikki tervetulleiksi. Vielä hän kiitti Hampurin pääkomiteaa hyväntahtoisuudesta, jolla se oli antanut päivän saksalaisten k.m. urheilijoiden käytettäväksi kilpailuja varten. Tämän jälkeen ilmoitti Saksan k.m. Jalkapallo- ja Vapaaurheiluliiton puheenjohtaja jalkapallo- ja vapaaurheilukilpailujen voittajien nimet. Ylentävä hetki oli, kun saksalaisten k.m. urheilun suosijan ja edistäjän, tri

Joukkue: Tenho Harju, Leo Kaurela (Kurjatkin), Hugo Mäkinen ja Matti Turja saavutti ajan 55,2 sek., saaden K.U.L:n kunniakirjat.

— **Valentin Kaurela** (Kurjatkin), joka on nykyään yksi parhaimmista urheilijoistamme, nuoresta iästään huolimatta, jatkaa edelleen tarmokkaasti urheiluharjoituksiaan ja ottaa osaa kuulevienkin kilpailuihin. Niinpä hän urheiluseura »Kisan» 10-ottelussa äskettäin sai ensi palkinnon 724,07 pisteellä. Yksityistuloksensa olivat: 100 m 12,9; 400 m 57,8; 1,500 m 5,24; 110 aitaj. 18,4; kuula 11,52; kiekko 32,36; keihäs 40,07; pituus 578; korkeus 160; seiväs 3,10.

— **Kaksi innokasta urheilijaa**, *Toivo Alakilponen* ja *Herman Hautamäki*, Ähtäristä, ovat taas kuluneen kesän aikana osallistuneet moniin paikkakuntansa kuulevien seurojen kilpailuihin, saaden niissä palkintoja.

Herman Hautamäki on etupäässä kilpaillut moniottelussa, saaden Soinin Kukonkyllän kolmiottelussa (kuula, 100 m ja korkeush.) 3 palk. 147 pisteellä; Savolan kylässä samoin 3-ottelussa 205,9 pisteellä 3 palkinnon ja Lehtimäen k.k. kesäjuhlien 5-ottelussa (kuula, korkeus- ja pituushyppy, kolmiloikka ja 100 m) 3 palkinnon 368,74 pisteellä.

Toivo Alakilponen sensijaan harrastaa etupäässä juoksua. Kuluneena kesänä hän sai eripituisilla matkoilla juosten kuulevain kilpailuissa 1 ensipalkinnon, 6 toista palkintoa ja 2 kolmatta palkintoa. Parhaat tuloksensa olivat: 1500 m:llä 4,33; 2000 m:llä 6,16; 3000 m:llä 10,01 ja 5000 m:llä 17,36. Harjoituksissa on hän juossut 400 metriä 56 sekunnissa ja 800 metriä 2,10.

Olisi lohdullista tietää, että muuallakin Suomen maaseudulla löytyy yhtä innostuneita urheilijoita, jotka tahtovat kehittää itsestään kelvollisia Suomen maineen puolestajia.

Bauwensin, Kölnistä, lahjoittama kiertopokaali ojennettiin kokokkeelle kokoontuneelle Nürnbergin k.m. Jalkapalloseuran mestarijoukkueelle ja kohotettiin kolmikertainen »Hipp hipp hurra» Saksan k.m. jalkapallo-mestarille. Myöskin Gelsenkircheniläiselle seuralle ojennettiin nürnbergiläisen liikkeen lahjoittama jalkapallo. Sitten seurasi plakaattien ja kunniakirjojen jakaminen voittajille. Bremenin k.m. Urheiluosaston viestinjoukkue sai Hampurin Senaatin kunniakiertopalkinnon. Tämä on voitettava kolme kertaa perättäin tahi neljä kertaa keskeytyksellä. Tämän jälkeen tapahtui uimarien palkintojen jako; myöskin tässä voittajat saivat plakaatteja ja kiertopokaaleja. Huudolla »Gut nass hurra» uimaurheilulle loppui tämä palkintojen jako. Seurasi nyt voimistelulliset näytännöt. Piiritanssin aloittivat Hannoverilaiset voimistelijattaret siroin uudenaikaisin tanssein, mitkä he esittivät erittäin täsmällisesti ja osoittautuivat hyvin kouluutetuiksi. Innokas kättentaputus oli hyvin ansaittu. Tämän jälkeen kaksi berliiniläistä voimistelijattarta esitti sauvavoimistelunäytöksen, joka onnistui hyvin. Sitten seurasi Hampurin k.m. Voimisteluseuran telinevoimistelu, jossa esitettiin erittäin hyviä suorituksia. Tämä voimisteluseura on Saksan parhaimpia. Hampurin k.m. Voimisteluseuran nuorten erittäin kaunis joukkoesitys muodosti näytännöjen lopun. Yleinen tanssi lopetti sopuushaisesti vierineen illan. J. L.

K.M. MIESTEN HUOMIOON!

Tämän lehden lokakuun numerossa oli H:gin K.m.y:n naiskerhon kirjoitus »K.m. naisten huomioon!» käyttämään kansallispukeja juhlapukuna juhlatilaisuudessa. Ja se on oikein. Kansallispuke kohottaa juhlatuntua iloisen kirkkaalla värillään. Kansallispukeihin puettua joukkoa katsellessa mieli virkistyy, eikä tarvita paljoa ohjelmaa. Me k.m. naiset mielellään pukeudumme armaan maamme kauneisiin kansallispukeihin. Yksi tällainen tilaisuus oli Porvoon yleinen kokous. Siellä suuri osa oli kansallispuvuissa.

Mutta entäs miehet? Ovatko esi-isämme aikana esiintyneet ainoastaan naiset kansallispuvuissa? Ei. Esi-isämme olivat myöskin pukeutuneet kansallispukeihin yleisissä kansanjuhliissa. Niin miksikä eivät yhtä hyvin miehetkin voisi pukeutua rakkaan synnyinmaamme kauneisiin kansallispukeihin. Se puku olisi keveä kesäkuumalla ja näitä kansallispukeja on monenmallsia. On valitsemiseen varaa, Joka vuosi saamme ihanan kesän; kukat ja puut loistavat monenvärisinä. Silloin te miehet kannatte päällänne raskasta, tummaa pukuanne kesällä, hikoillen kovasti. Miesparat! Koettakaapa ottaa kansallispuke! Ja koetelkaa onko mukavampi nyt. Onko miesten joukossa joku rohkea luonne, joka ottaisi pukeutuakseen komeaan kansallispukeeseen? Siten rohkaisten toisia pelkureita. Kesällä on suuri kokous, silloin olisi hauskaa nähdä, että *kaikki* ovat ottaneet varteen H:gin K.m. naiskerhon kehoituksen pukeutua kansallispukeihin tulevaan suureen kokoukseen, ei ainoastaan naiset vaan miehetkin.

I. N.

PAKINAA SALOSTA

Usein K.m. lehden palstoilla näkyy luettavia maamme eri kolkissa »hiljaisen kansan» maailmassa omalle mieleen oma- ja eriperäisine valistustilaisuuksineen vedetyistä kokouksista. Samoin Salossakin. — Salon K.m. yhdistys ei tahtonut olla muita huonompi, vaikka on jäsenlukuunsa katsoen niin pieni seura. Sillä yhdistyksen tehtävä on kohottaa parhaansa mukaan jäsentensä henkisiä harrastuksia ja pyrkimyksiä ja pitää heidän sielunsa ja mielialansa viressä vaihtelua, virkistystä ja muuta uutta tuottamalla jokapäiväisen, konemaisen työn ja eristetyn, yksitoikkoisen elämän olosuhteihin. Yhdistyksen jäsenet asuvat ympäri Salon kauppala — kaukana toisistaan — ja elävät kuulevien harrastuksista eristettyä elämää. Monet heistä ovat maatalon väestöön, jopa maataloustyötä tekeviin kuuluvia. Tiedämme, että se ihminen, joka tekee lakkaamatta työtä ja kerää aivoihinsa aina samaa, saamatta minkäänlaista vaihtelua ja virkistystä, tylsistyy ja tulee kuivaksi ja ikäväksi. Sellaisesta tilasta on jokaisen pyrittävä pois ja luotava elämälleen uutta sisältöä ja vaihtelua.

On monenlaisia valistusesitelmää esitettävänä sekä uusia näkökohtia tarjottavana meille kovaosaisillekin. Selaisiin tilaisuuksiin meidän jokaisen ei pidä jättää saapumatta, ja on edeltäpäin sitä varten parempaa aikaa varattava.

Ylläkerrotussa tarkoituksessa Salon K.m. yhdistys piti kesäkokouksen valistustilaisuuksineen heinäkuun 22 p:nä Halikon Rauhamäellä, liki Hajalan asemalla. Kokouspäivä koitti sadetta uhkaavana ja pahaenteisenä; sitä nähdessään sumeni kokoustoimikunnan mieli. Keski-

päivään mennessä ei saapunut niin monta kuin oli edeltäpäin toivottu, — vain 19 osanottajaa, joista 4 turkulaista, kunnioitti läsnäolollaan kokousta. Enempää olemme Turusta odottaneet »vastavieraiksemme», sillä me Salon seutulaiset olemme tehneet useita »vierailumatkoja» Turun K.m. yhdistyksen kokouksiin. Kokouksen osanottajien vähälukuisuuteen oli mahtanut olla syynä se, että sen päivän kolea sää esti monen saapumasta, ja kun kokouspäivä sattui siihen aikaan, jolloin on heinäntekoa maaseudulla ja kaupungissa kesälaitumille menoja, jotta ei voinut tulla ajateltua saapua kokoukseen. Olkoon tästä meille toimihenkilöille opiksi otettavaa, niin että voisimme hommata kokouksemme vast'edes ennen heinäntekoa ja kaupunkilaisten kesäloman alkamista.

Pian hilpeys nousi mieleemme, jota tehosti vilkas seurustelu tovereiden kesken, siinä joukossa lehtemme toimitussihteeri, hra Rurik Pitkänen, joka saapui puhujaksi K.m. Liiton puolesta yhdistyksemme pyynnöstä.

Pitkähkön seurustelun jälkeen alkoi tilaisuus puheenj. Ojalan tervehdyspuheella, jota seurasi hra Pitkäsén esitelmä, jonka aiheena oli kehittyminen. Se oli esittämisen arvoinen ja etenkin nuorille kuuroille ohjeeksi, miten meidän tulee pyrkiä mahdollisuuksiemme kehittämiseen.

Tämän esitelmän jälkeen oli hra E. Raitasen raittius-esitelmä. Hän selosti moninaisia alkoholista johtuvia vaikutuksia ihmiselimestöön ja -elämään ja siitä johtuvia sairauksia. Ja vielä ihmisistä, jotka elivät alkoholista kaukana ja menestyivät aina hyvin elämässä. Siitä esitelmästä oli tarpeellista oppimista juupoille.

Sen lisäksi hra Ojala kertoi erään aiheen hra Raitasen esittämästä selostuksesta. Sitten taas hra Pitkäsén kertomus Suomen entisestä ruotusotaväestä. Hän esitti, millä hinnalla mies maksettiin, kun meni ruotuväkeen, ja sen elämäntavoista. Oli mielenkiintoista.

Sitten päättyi ohjelma arpanostoon, joka oli myös järjestetty tilaisuuteen. Päävoittoina olivat puusta tehty kaunis tarjotin ja arvokas pöytäliina, jotka olivat lahjoitettuja yhdistyksen rahavarojen kartuttamiseksi, ja muita pieniä tavaroita.

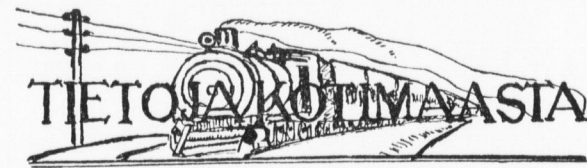
Aika kului nopeasti iltaan, jolloin kokous loppui, vaikka olisi halunnut kauemminkin jatkaa. Kokouksen tuloksiin olimme tyytyväisiä rumasta ilmasta ja osanottajain vähyydestä huolimatta.

Lopuksi lausun omasta puolestani toivomuksen, että kesäkokous pidettäisiin joka kesä Salossakin tai sen lähi-seudulla ja kokoukseen runsaampaa osanottoa etenkin Turusta. Minusta olisi mieluista pitää kaupunkilaisten mieliksi ne viihtyisissä luonnonhilmassa. Sellaisissa tilaisuuksissa täytyy myös olla varattuna esitelmää, joita olisi vilpoisaa seurata tuulenhenkäysten hulmutessa. Saateen varalle on varattava iso heinämakasiini tai joku suoja.

»Rauhamäki»-niminen maatalo on aina hyväntahtoisesti luovutettu kokouspaikaksi ja siellä Salon k.m. yhdistys on pitänyt useita kertoja kokouksia. Tämä johtuu siitä, että Rauhamäen omistajalla on 3 kuuroa tytärtä, joiden takia hän suhtautuu ymmärtämyksellä siihen aatteeseen, jota me kuuromykkät kannattamme. Vanhim-malla Rauhamäen tyttäristä on Salon k.m. yhdistys ja sen toiminta sydäntä lähinnä. Hän koettaa parhaan kykynsä mukaan pitää yhdistystä pystyssä, kun jotkut salolaiset napisevat sen olemassaoloa vastaan. Hän puoltau urhoollisesti yhdistystä, vaikka jäsenluku hupenisi ja hänen harras toivonsa on, että ajan kuluessa yhdistyksen toiminta elyisi, kun odotetaan ymmärtävääisiä ja kyvykkäitä toimihenkilöitä yhdistykseen.

Lopetan tällä kertaa tämän pakinan Salon k.m. yhdistyksen toiminnasta ja elämästä. *Yksi joukossa.*

— **Turun k.m. koulu.** Ero virasta ja lainmukainen eläke on annettu omasta pyynnöstään koulun käsityönopettajalle hra *Helisevälle*. — Hänen sijaansa on käsityönopettajaksi nimetty kansakoulunopettaja *Kalle Ilmari Lehinen* Vampulasta, joka on tähän tehtävänsä valmistunut opettajavalmistuslaitoksessa Turun K.m. koululla.

— **60 vuotias.** Elok. 24 p:nä täytti 60 vuotta emäntä *Ida Katajisto* o.s. Yörläinen Luvialla. Hän on syntynyt Nakkilassa. Sieltä hän muutti vanhempiensa kanssa Luviaan. Koulua hän kävi opettajatar rouva H. Luoman koulussa Huittisissa. Vanhempiensa kuoltua on emäntä Katajisto hoitanut ja vieläkin hoitaa kotitaloaan mallikelpoisella tavalla veljensä Frans Yörläisen kanssa.

Emäntä Katajisto meni v. 1923 naimisiin työmies Vihtori Katajiston kanssa ja asuvat he samassa kotitalossaan onnellisina. Luonteeltaan hän on hiljainen ja iloinen. Suuri on k.m. joukko, jotka ovat saaneet tuntea Ida emännän suurta ystävällisyyttä ja vieraanvaraisuutta hänen kodikkaassa, puhtaassa kodissaan. Sinne ovat k.m. mielellään menneet ja viipyneet useampia päiviä, ja Ida emännän ystävällisyys riittää kaikille vierailleen. Jumala runsaasti siunatkoon hyvää, herttaista 60 vuotiasta ja hänen kotiaan!

— **Kuolleita.** Tampereella kuoli lokakuun 2 p:nä eräs sikäläisten kuuromykkäin hyvä ystävä, rehtori *Kaarlo Länkelä* 75 v. vanhana. Vainaja ja koko Länkelän perhe on monien vuosien kuluessa osoittanut harrastusta ja avuliaisuutta Tampereen k.m. yhdistykselle esim. huoneuston saamisessa, myyjäisten järjestämisessä, apu-

Sofla, Aino ja Kaarlo Länkelä.

rahan saannissa Säästöpankista, tilientarkastuksessa, kahvikutsujen järjestämisessä kirkkopäivien aikana j.n.e. Tampereen kuurot ovatkin tunteneet ja osoittaneet suurta kiitollisuutta herrasväki Länkelälle. Niinpä laskettiin yhdistyksen puolesta seppele rehtori Länkelän haudalle hänen hautaustilaisuudessaan. Seppeleen laski yhdistyksen puheenjohtaja, neiti Siiri Talvia. — Hautauspäivän iltana vietettiin yhdistyksessä vaatimaton suru- ja muistojuhla, johon rouva ja neiti Länkeläkin hyvätah-

toisesti olivat saapuneet ja tarjoilivat läsnäoleville teetä. Vainajan muistolle puhuivat neiti Talvia, neiti Aino Länkelä ja past. Nyberg. Tämä pieni surujuhla oli liikuttavan kaunis ja teki syvän vaikutuksen läsnäoleviin.

— **Suomen Kuuromykkäinliiton Keskushallituksen kokouksessa Helsingissä lokakuun 2 p:nä** päätettiin m.m. seuraavat asiat kouluneuvos *Forsiuksen* johtaessa puhetta:

1) Neljäs pohjoismainen kuuromykkäinkokous päätettiin pitää ensi kesänä Helsingissä. Kokouspäivät määrätään vastedes. Valmistavaan toimikuntaan valittiin: rouva Ignatius, nti Heikel, herrat Karilas, Sundberg ja Nyberg.

2) Kuuromykkäinlehti julkaistaan v. 1929 suurennettuna 12 sivuisena kerran kuukaudessa ja muutamien juhlapäivien johdosta vielä suurempana 16 sivuisena. Ehkä jo seuraavana vuonna alkaa lehti ilmestyä 2 kertaa kuussa, jos varat näyttävät riittävän. Lehden tilaus-hinta on täytynyt ensi vuoden alusta k o r o i t t a a 20 m a r k k a a n. Painatustöitten hinnat kirjapainoissa ovat tuntuvasti kohonneet.

3) »Kuuromykkäin Joulu» julkaistaan taas tänäkin vuonna. Hinta 5 mk. Asiamiespalkinnoita jaetaan useampia kuin ennen.

4) Kirjapaino »Surduksen» hommaajat olivat pyytäneet, että Liitto ostaisi osakkeita heidän osakeyhtiöstään 20,000 mk. edestä, tahi vähemmänkin. Koska Liitolla ei ole varoja noin paljon ja koska useat keskushallituksen jäsenet eivät olleet varmoja kirjapainon kannattavuudesta ja koska puheenjohtajan mielestä keskushallitus ei ole oikeutettu tällaisesta asiasta päättämäänään siirrettiin asian käsittely tuonnemmaksi, että nähdään miten paljon osakkeita yksityiset ostavat. Ehkä osakkeita ostetaan niin paljon, että 100,000 mk. saadaan siten kokoon eikä Liiton apua tarvitaakaan.

5) Liiton haaraosastoksi hyväksyttiin »Hämeenkyrön ja sen ympäristön k.m. yhdistys», joka säännöilleen pyysi vahvistusta.

— **Riihimäen** k.m. yhdistys vietti 15-vuotisjuhlaansa lokak. 21 p:nä. Juhla alkoi jumalanpalveluksella, jonka k.m. pappi piti kirkossa. Senjälkeen kokoontuttiin pohjoispiirin kansakoululle, jossa pltkä kahvipöytä odotti osanottajia. Kokoushuoneen oli yhdistyksen perustaja ja puheenjohtaja hra *Lauri Vainola* aistikkaasti koristanut Suomen lipulla, sinivalkeisilla nauhoilla ja katajilla. Lausuttuaan vieraat tervetulleiksi esitti hra *Vainola* otteita yhdistyksen toimialjalta. Hra *Otto Heino* piti puheen Lauri Vainolalle ja antoi yhdistyksen jäsenten lahjan, komean kattokruunun sähkövalo varten. Useita tervehdyksiä ja onnitelua esitettiin. Suomen K.m. liiton keskushallituksen tervehdyksen toivat hrat *E. Karilas* ja *H. Nyberg*. Juhlaan oli kutsuttu vieraiksi m.m. pohjoispiirin kansakoulun johtaja *Korhonen* ruuvineen. Osanottajia oli 40, jotka iltajunilla juhlan päätyttyä matkustivat koteihinsa. — Juhlaan oli saapunut kaksi sähkösanomaa Viipurista.

— **Sveitsi.** Kuuromykkäin töitten näyttely pidettiin Baselin kaupungissa kesäk. 1—12 p:nä. Näyttely onnistui hyvin. Se todisti kuinka taitaviksi käsittöitten tekijöiksi Sveitsin kuurot on kehittyneet monilla aloilla. Näyttely avasi myös suuren yleisön ja varsinkin työnantajain silmät näkemään, että kuurot voivat hyvin kilpailla kuulevain työntekijäin kanssa niissä ammateissa, mitkä heille sopivat. Näytteillä oli suutarien, räätälien, harjantekijäin, korintekijäin, metallityöntekijäin, kulta-seppäin, valajain, porssiinmaalarien, kirjansitojain, puuleikkaajain, konepiirustajain teoksia. Naisten töistä mainittakoon: ompelijattarien, kutojattarien, taiteellisten nahkateosten suorittajain y.m. töitä. Sen lisäksi oli nähtävänä suuri osasto oppilastöitä Sveitsin k.m. kouluista. Näyttelle panijain joukossa oli useita kuuroja taiteilijoita: kuvanveistäjiä, maalareita, lasimaalareita ja valokuvaajia. Näyttelyn yhteydessä pitävät Sveit-

sin k.m. koulujen opettajat ja myös k.m. Auttajayhdistysten edustajat oman kokouksensa.

Näyttelyn aikana pidettiin myös Sveitsin kuuromykkäin kolmas yleinen kokous kesäk. 2—4 p:nä Baselsingissa, johon otti osaa suuri joukko kuuromykkiä.

Esitelmäpäiville

kutsuu Tampereen Kuuromykkäinyhdistys Tampereen ja sen ympäristön kuuromykkät Tampereella ensi marrask. 24—25 p:nä 1928. Esitelmäpäivät aloitetaan lauantaina marrask. 24 p. klo 5 i.p. Johanneksen kansakoululla.

Osanottomaksu on 10 mk. esitelmäpäivien järjestämiskustannuksiin.

Ohjelmassa on monta arvokasta esitelmää sekä yhdistyksen 30-vuotisjuhla ohjelmineen.

Tervetuloa!

Johtokunta.

Tarmokas kauppamatkustaja,

joka on k.m. puhekoulun käynyt, saa vakituisen toimen. Osoitteensa on lähetettävä allekirjoittaneelle osoitteella:

A. Håkansin harjasitomo
Vaasa, Palosaarentie 3.

VIHITTY

Hilma Kilkkilä
Isak Ojala

Lusissa 12. 10. 28.

KIHLOISSA

Anna Karvonon
Kalle Tossavainen

Leppävirta

24. 9. 28

Pielavesi

KIITOS

Kaikille ystäväilleni, Kuuromykkäin yhdistykselle ja muille kuuromykkille, jotka muistivat minua lahjoilla, kukilla y.m. 50 vuotta täyttäessäni ja niille ystäville jotka pitivät kauniita puheita minulle Kuuromykkäin yhdistyksen huoneustossa, pyydän lausua sydämelliset kiitokseni.

Turussa 8 p. lokak. 1928.

Alina Rantanen.

KIITOS

Kaikille niille lukuisille ystäville ja tuttaville, jotka muistivat vihkiäisiämme onnentoivotuksin, sähkösanomin ja lahjoin, pyydämme täten lausua sydämellisimmät kiitoksemme.

Lusissa 13 p:nä lokak. 1928.

Hilma Kilkkilä.

Isak Ojala.

Neiti Hilma Kilkkilän, Heinola Lusi, nimi ja osoite on nyt rouva Hilma Ojala Lahti p.t.

Kuuromykkäin Lehti maksaa vuonna 1929

Smk. 20: —.

KUUROMYKKÄIN

JOULU

Taas on tullut se aika, jolloin ihmiset rupeavat odottamaan joulua ja valmistautuvat sitä vastaanottamaan. Niinpä monen monien joululehtienkin toimittajilla alkaa olla kiire. Kynät rapisevat kun ahkerat kädet kirjoittelevat runoja, kertomuksia ja joulusatuja. Valokuvaajat valmistelevat lehtiin joulukuvia. Ja kirjapainoissa alkaa tuntua joulukiireitten synnyttämää jännitystä.

»Kuuromykkäin Joulunkin» toimituksessa on kiirettä työtä ja hommaa. Suomen kuuromykkien pitää taas saada uutta, hauskaa ja hyödyllistä luettavaa joulukseen. Joululehden valmistukset ovatkin jo hyvässä vauhdissa. Kohta on lehti jo valmis. Hyviä kirjoituksia lehteen ovat lähettäneet useat k.m. opettajat ja ystävät, jotka ennenkin sen palstoille ovat kirjoitelleet. Kuuromykkät rakastavat matkustamista. He liikkuvat mielellään uusia seutuja ja oloja katselemassa. Ja matkakirjoituksia he mielellään lukevat. Siksi onkin matkakertomuksilla aina huomattava sija kuuromykkäin lehdissä. Tämän vuoden joululehdessämme on erikoisen runsaasti matkakuvauksia, esim. *Ruotsista, Itävallasta, Unkarista, Sveitsistä ja Suomesta*. Ja näihin kirjoituksiin liittyy paljon kauniita kuvia maisemista, kaupungeista, rakennuksista, ihmisistä, kouluista, kokouksista (Göteborg!) y.m. Ja muutakin hyvää luettavaa tarjoaa joululehtemme.

Kuuromykkät! Ostakaa, tilatkaa, levittäkää Kuuromykkäin Joulua! Väsymättä ovat monet asiamiehemme sitä myyneet jo 21 vuonna. Älkää vielääkään väsykö! Te teette suuren palveluksen omalle asiallenne myymällä lehteä kotiseudullanne. Siitä saavat ihmiset tietoja kuuroista ja heidän elämästään. Siitä oppivat he tuntemaan kuuroja. Ja myymällä lehteä kannatatte koko Suomen Kuuromykkäin liittoa, joka on teidän oma liittonne. Joululehden tuloilla ylläpidetään Kuuromykkäin Lehteä, joka on teidän oma, vanha äänenkannattajanne ja tuottaa iloa ja valoa hiljaiseen elämäänne.

Joululehden hinta on 5 mk. Sitä saa tilata osoitteella: *Kuuromykkäin Joulu, Helsinki, Johanneksentie 4*. Asiamiehiä otetaan. Asiamiehet saavat palkkiokseen yhden joululehden, jos myyvät 9. Sen lisäksi annetaan tänä vuonna puolta enemmän palkintoja eniten myyneille asiamiehille. *Maalla* asuville asiamiehille annetaan 2 ensipalkintoa à 100 mk., 2 toista palkintoa à 75 mk. ja 2 kolmatta palkintoa à 50 mk.

Kaupungeissa asuville asiamiehille annetaan samoin yhtä monta palkintoa.

Entisille asiamiehille lähetetään tilauslistoja. Tilatkaa toimitukselta suoraan lehtiä niin paljon kuin luulette saavanne kaupaksi, esim. 50 kpl., 200 kpl., 500 kpl. j.n.e.

Rahoja sopii asiamiesten lähettää *postiosoitukseensa*. Suurempia summia varten voi pankista ostaa *postivekselin* ja lähettää sen toimitukselle.

Toimitus

HUUGO NYBERG

JOHN SUNDBERG

RURIK PITKÄNEN

Tilausosoite:

Kuuromykkäin Joulu, Johanneksentie 4, Helsinki.